

miro vucro

izložba
u salonu
galerije
karas,
1981.

guido
quien

Odrješiti pomaci događaju se u izrazu Mira Vuća. U razmjerno kratkom razdoblju kiparske radove slijedili su crteži, a sada su pred nama reljefi. Međutim, koliko god svaka od naznačenih vrsta nosi svoje posebnosti, toliko ih čvrsto povezuje izrazna oporost Vucina. Sve svoje spoznajne pokuse ovaj kipar izvodi na ljudskom liku. Ako je taj izmrcvareni buntovnik iz otvorenog prostora prešao u određenu četvrtinu reljefa, on nije mirniji. Prostorna zadanost napregla je napor otpora. Poprečno usmjerenje svojestvena je skladbena okosnica. Likovi zaneseni osnovnom silom kretanja svoju volju iskazuju grčevitim pokretom. Klupčaju se i propinju želeći se oteti.

Prebita tijela ogoljela do posljednje energije i plohe pustih im prebivališta sljubljuje žestoka tvarna nagrizenost. Mogli bismo govoriti o naglašenom grafizmu ovih reljefa, no ovdje je primjerenije zapaziti britke sjekotine. Dakle, riječ je o »prostoru, ali i o vremenu«. Pretežna crna boja dio je ovog radikalnog načina. Vuco smjera krajnjem razgrnuću egzistencijalne ugroženosti. Ipak ti crni prostori, bezizlazi, ove razorine svjedoče o trajnom. Uz dlaku razornom usudu puzi đavolski žilava ljudska volja istiještena sa dna bića.

Kipar Miro Vuco slobodom oblikovanja izaziva, a neposrednim

grubostima uprizorenja krvavo preživjelih ljudskih likova kao da se osvećuje preživajućim svijestima i savjestima. Postavlja pitanja. A tu se nešto dogodilo. Kiparenje s nabojem socijalnog bunta (posebno ono iz bijafranskog razdoblja), prebačeno je na prostraniji i pustiji plan sudbinskog. Na koji način? Identifikacijski tragovi kod ranijih radova sada su zbrisani. Nestali su s likova ostaci izgorene odjeće, cipela ili očala. Vuco nam više ne predstavlja sprženog »intelektualca i njegovog vuka«. I najvažnije: kip je nužno smješten u stvaran prostor i s tim prostorom, dakle sa svijetom, nužno uspostavlja odnose, makar i mu-

čne. Reljef omogućuje nestvaran, dakle općenitiji ljudski prostor. Kipar se primakao vremenskom.

Zapitajmo se koja je mjera uvjerljivosti ovih nesuzdržanih iskaza? Tvarnost je kod Vuca jedan od glavnih nosilaca izraza.

Njom otvara rane zbiljnosti događanja. Stoga smo ovdje skloniji radovima kontrastnijih tvarnosti, onima građenih sudarima glatkih i hrapavih površina. Ujednačenija obrada izmiče komunikacijskoj udarnosti, temeljnoj osobini Vucine poetike. No sigurno je da ovaj niz reljefa posjeduje oblikovnu cjelovitost u dojamu sumorna odjeka.